

maaſte endogſaa ſvare det Hele. Dette vil jeg ønske og haabe, thi det er dog virkelig af de Ting, der kunne iværkſættes, og ſom ville være til betydelig Naade. Jeg maa atter her gjentage, at det har forbauſet mig at ſe, at baade Gnevoldsmagtens og vor frie Forfatnings Repræſentanter have kunnet lade den Sag glide ſaa længe hen, og jeg vil endvidere tilføie, at der ikke alene bør oprettes Anſtalter for Døvstumme, Blinde og Sdioter, men ogsaa for de uheldbefulde Lands- og Legemsſvage — jeg ſiger, at det har forbauſet mig noget, at der endnu Intet er gjort, da det er mig bekendt, at der i Miniſteriet i lang Tid har ligget Forſlag i den Retning, eller er Udſigt til at blive gjort Noget. Hvorvidt der nu i denne Samling kan komme Noget ud af dette Lovforſlag eller ikke, det vil ſige, hvorvidt det kan træde ud i Livet ſom Lov, kan jeg ikke have nogen beſtemt Mening om; jeg vil ønske, at det maa komme dertil, men det forekommer mig rigtignok ikke, at Udſigterne i den Henseende ere ſaa lyſe, ſom jeg gjerne ønskede; thi her er jo temmelig ſtore Punkter, hvori de forſkillige Dele af Lovgivningsmagten ere uenige. Smid- lertid er det jo muligt, at vi kunne blive enige om Noget, og jeg ſkal ikke negte, at om denne Enighed end kun ſtrafte ſig til en Samling af ſamtlige Lovbeſtemmelſer, ſaa var det dog Noget; thi den, der f. Ex. har gjennemlæst Sørenſens be- kjendte Bog for Kommunerne og ſet de mangfoldige Reſkripter, Rancelliplakater og andet Mere, hvoraf det One ſynes at modſige det Andet, maa, forekommer det mig, beundre Sogneraadene, fordi det overhovedet har været muligt for dem at hitte igjennem denne vildſomme Labyrinth, men ſkal denne Samling kun naas paa den Bekof- ning, at vi ſkulle have § 12 og en femtenaarig Forſørgelſe, ſaa er den for dyrt kjøbt.

Chriſtiansen: Jeg kan fatte mig meget kort, da Meget af det, jeg vilde have anført, allerede tildeels gjentagne Gange er blevet ubtalt. Naar vi nu ſtaa i Begreb med at ſtride til en Omordning af vor Fattiglovgivning, kunde det maaſte ikke være upasſende, om vi i Korthed overveiede, i hvilken Retning vi iſær ønskede, at vor Fattiglovgivning ſkulde udvikles, om det ſaa vidt mulig ſkulde være en Udvikling gjennem det frivillige Fattigvæſen, for ſaa vidt det kunde lade ſig gjøre ad Lovgivningsveien, eller det ſkulde være gjennem det tvungne Fattigvæſen. Jeg haaber, at de Aller- ſteſte ville være enige om, hvor ſerdeles ønskeligt det vilde være, om den ſtørſte Del af Fattigbyrden kunde bæres af det frivillige Fattigvæſen. Vi have, ſom bekendt, allerede to Veie til Fattig- underſtøttelſe, nemlig den frie og den tvungne. Man kunde jo ſvare: Vi have allerede nu i mange Aar havt en fri Fattigunderſtøttelſe, uden at det har medført nogen væſentlig Vindring i Udgifterne til det tvungne Fattigvæſen; men jeg tror, at den mindre Virkſomhed, ſom den frivillige Fattigunder-

ſtøttelſe har udviſt, hidrører fra forſkillige Grunde i den paagjældende Lovgivning. Jeg ſkal ſørſt pege hen paa den Beſtemmelſe i Loven, ſom be- ſtemmer Medlemsantallet for Styrelſen til 3 Med- lemmer. Denne Beſtemmelſe er en væſentlig Hin- dring for det frie Fattigvæſens Virkſomhed, idet et ſaadant Medlemsantal for de ſtørre Kommuner er utilſtrækkeligt til at udfolde den Virkſomhed, ſom kunde ønskes. Der er jo ogsaa Udſigt til at faae den ændret i det foreliggende Lovudkaſt, idet der efter Indſtilling fra Kommunens Side til In- denrigsminiſteriet kan ventes Tilladelse til en For- øggeſe af Medlemsantallet. Hvorvidt et ſaadant Andragende til Miniſteriet ſkal være nødvendigt, og om det ikke kan overlades til Kommunen ſelv at beſtemme, hvormange Medlemmer den ønsker, er mig ubekendt, men det er ogsaa en uvæſentlig Sag. Den næſte Grund, hvorfor det frie Fattig- væſen ikke har virket i en ſaadan Udſtrækning, ſom man ved dets Etitelſe haabede, er navnlig den Omſtændighed, at det har for ſaa Mibler at virke med. Hvad der har været lovbeſtemt Ind- tægt for de Fattiges Kaſſe, har kun været ubetyde- ligt i Forhold til den udſtrakke Virkſomhed, man kunde ønske. Men, kunde der ſvares, hvorfor ere de frivillige Tilſkud, ſom forventedes, ikke komne? Ja, der er mange Veie, ad hvilke Frivilligheden kan virke i Kommunen, hvad der allerede før er antydet, men ſaalænge et ſaadant frit Inſtitut ſkal virke under lovbundne Regler, kunne vi ikke vente, at det vil finde ſynderlig ſtor Tilſlutning hos Beboerne. Skulle vi kunne vente en Udvikling af det frie Fattigvæſen, ſaa ſkal Lovgivningsmagten indſkrænke ſig til aldeles ſaa Beſtemmelſer i ſaa Henseende, ſaa ſkal Kommunens Beboere ſelv have Hovedindflydelsen paa Ordningen af denne Sag. Naar dette bliver Tilfældet, føler jeg mig forviſſet om, at de frivillige Tilſkud til de Fattiges Kaſſe ville faae et ſtørre Omfang, end det hidtil har været Tilfældet. Hvad angaar en Indtægt, ſom alle- rede har været lovbeſtemt, ſiden Kommunalloven af 1867 udkom, nemlig Tilſkud fra Kommunens Kaſſe med Amtsraadets Billigheſe, ſaa er der allerede antydet idag, at et ſaadant Tilſkud fra Kommunens Kaſſe ikke fremdeles burde finde Sted; jeg tror nu ikke, at dette Tilſkud endnu burde bort- falde, lige ſaa lidt ſom jeg tror, at den hidtærde Indenrigsminiſter vil være uvillig til at bibeholde denne Indtægt, navnlig da det, ſaavidt jeg for- ſtaar, ſtaa aldeles i Analogi med de i det fore- liggende Lovudkaſts 8de Kapitel indeholdte Beſtem- melſer, hvori det foreslaas, at naar en Perſon over 60 Aar kommer i Trang, og han enten ſelv eller ved Andre har gjort Indſlud i en Alder- domsforſørgelſeſkaſſe, ſkal han i Trangtilfælde kunne faae et lige ſaa ſtort Tilſkud af Kommunens Kaſſe, ſom af Alderdomsforſørgelſeſkaſſen tilſtaa ham, uden at dette ſkal være ham til Ginder i hans borgerlige Etitelſe. Naar dette kan være Tilfældet, uagtet et ſaadant Indſlud er gjort